

et hæc est specialissima et propria B. Virginis; alia vulgaris et communis, quā cœteri homines sunt à seruitute peccati, iam contracti liberi. De hacce verò duplii redēptione infra dum de sententia D. Thomæ, agemus.

S. Augustinus. Lib. 2 de Peccator. merit. cap. 24 num. 38. "Solus ergo, ille, etiam homo factus, manens "Deus, peccatum nullum habuit unquam, nec sumpsit "Carnem peccati, quamvis de materna Carne peccati. "Quod enim Carnis inde suscepit, id profectō aut suscipiendo mundauit, aut suscipiendo mundauit."

Hæc verba *de materna carne peccati* sunt apocripha iuxta EE. Benedict. De hac verò re et de aliis D. Augustini dictis piæ opinioni in specie aduersis, paulò ante sermo fuit.

SEXTO SÆCVLO.

S. Fulgentius, lib. de Incar. & Grat. c. 6: "Hæc est "Gratia, qua factum est, vt Deus, qui venit peccata tollere, quia peccatum in eo non est; Homo conciperetur, "atque nasceretur in similitudine Carnis peccati, de "Carne peccati. Caro quippe Mariæ, quæ in iniquitatibus fuerat humana solemnitate concepta. Caro fuit "vtique peccati, quæ Filium Dei genuit in similitudinem "Carnis peccati."

In hoc textu verba quæ præcipuam difficultatem importare videntur sunt hæc: *Caro Mariæ, quæ in iniquitatibus fuerat concepta, Caro fuit utique peccati.* Non negamus difficultatem apparere primò aspectu grauissimam et fortè præ omnibus aliis. Sed responsio deducitur ex sententiis fauorabilibus supra allatis et ex sententia S. Anselmi cui certè SS. Patrum mens apprimè nota erat. Hic Sanctus in lib. de Conceptu Virginali et Orig. Pecc. cap. 7, pp. 99 et seq. latè exponit, quod, dum dicitur, carnem concipi in peccato, nihil aliud significatur, nisi conceptionem ex *immundo semine virili more hominum* communi factam esse; ex quā conceptione, sequitur debitum contrahendi peccatum, quod reuera, secluso speciali priuilegio, contrahitur in animatione.

OCTAVO SÆCVLO.

Beda Venerabilis, commentar. in Psal. 4, Christus. "Nullo modo cecidit, quia neque actualiter, neque originaliter.... Soli enim illi casum Originalis Peccati patiuntur, qui per pœnam ipsius Originalis Peccati, id est "per Concupiscentiam generantur.

Ex modò in antecedenti responsione dictis, apertè colligitur recta intelligentia huiusc V. Bedæ testimonii, in illo enim tantum est mentio generalis legis contrahen-

di originis peccatum ab illo qui per carnalem concupiscentiam generatur.

NONO SÆCVLO.

S. Pascasius Rathbertus, Abbas Corbeensis, in Ennarratione super Psal. 50: "At verò B. Maria, licet ipsa de Carne peccati sit nata, et procreata, ipsaque, quamuis Caro peccati fuerit, non tunc iam, quando præueniente Spiritu Sancti gratiâ, ab Angelo præ omnibus Mulieribus benedicta vocatur: *Spiritus Sanctus superveniet in te.*"

His generalibus verbis, *caro peccati*, supra satis arbitramur fuisse factum: quare ad reliqua soluenda progrediamur.

VNDECIMO SÆCVLO,

S. Patrus Damianus, Serm. 1 in Nat. Ioann. Bapt.: "Cum igitur omnes in iniquitatibus concepti sint, neminem vñquam mortalium intra Materna viscera sanctificatum legimus, præter Hieremiam, et Ioannem Baptistam. Quamquam et de singulari Virgine nulla sit ambiguitas, quin ipsa maternis circumspecta visceribus, sublimiore sanctificationis genere mundata sit." Hæc sententia potius fauet, quam nocet piæ opinioni. *i*Quæ etenim quæso est illa sublimior sanctificatio B. Virginis

concessa? Certè non quâ sanctificatum Hieremiam et Ioannem Baptistam legimus: tum namque nihil singulare Mariæ concessum fuisset, cum tamen Damianus dicat quod *sublimiori sanctificationis genere mundata sit*. Nihil ergo restat nisi, vt ab originali labe penitus sit præseruata. Nec mouere debet, quod dicat *mundata*: hoc enim verbum apprimè conuenit huic præseruationi, in qua specialissimâ gratiâ præuenta Maria eius caro concepta de immundo semine mundata est, ne animam eius sanctissimam fædaret.

Omnia igitur argumenta aduersus Immaculatam Deiparæ conceptionem ex SS. Patribus petita ad duo præcipua capita reducuntur, videlicet: Primum, ex illis generalibus verbis *omnes homines peccauerunt, nemo præter solum Christum immunis à peccato, vel alia similia, vt solus Christus est sanctus, innocens, iustus, &c.* Secundum, ex illis testimoniis in quibus, Mariæ Carnem, *peccati Carnem* appellant, seu ex illis in quibus B. Virginem *mundatam, sanctificatam, purgatam* dicunt. Sed quæso, *i*quis vsquam tam vecors, qui sanctitatem Mariæ sanctitati Christi comparauerit? Solus ergo Christus innocens, solus iustus, solus sanctus sanctitate scilicet essentiali; sanctus, inquam, non sicut alii sancti, sed quia verbum Caro, ex D. Gregor. Naz. Solus Sanctus filiatione Diuina,

propter vniōnem hypostaticam ad verbum, quæ gratissimum Deo facit ex D. Thoma. Sed quid officit totum istud quantumque est, quid officit, rogo, priuilegio Domini N. Mariæ? Profectò, nihil. Sola igitur Maria inter omnes creatureas Immaculata. Omnes quidem homines generali lege debitum contrahendi peccati Adamo peccante incurserunt; ex quo Maria, vt iam sæpe diximus, nisi peculiari gratia præuenta, certè originali peccato fuisse subiecta. Similiter omnes naturâ filii iræ, naturâ quidem, quia corrupta suo in origine peccato; sed Maria, non naturâ, sed gratiâ et plena gratiâ digna et Immaculata Mater Dei.

Caro Mariæ, caro peccati quia ex naturâ corrupta procedebat, quia ex illa massa desumpta erat, quæ mortem meruerat propter peccatum: sed in Bta. Virgine mundata, purgata, sanctificata preueniente gratiâ, ita vt iam in animatione nullo pacto animam fœdaret.

Quæ cum ita sint, vti reuera sunt; cui parti Traditio faueat, iudicatu facile est. Ex immaculatæ conceptionis parte militant testimonia numero plura, respectiù clariora, quæ etsi apertè SS. Patrum mentem non adeo declarant, fundamentum tamen solidum ministrant credendi quod in tota retro antiquitate nunquam quid piæ opinioni aduersum preualuit, immò quod, si discussionis

defectu, non adeo manifestè ostenditur sensus traditio-nis, probabilissimum est quod etiam per illam Sta. Ca-tholica Ecclesia, (cuius solius est de illa iudicare) reue-lationem Immaculati Mariæ Conceptûs teneat.

Pro conclusione huiusce primi et secundi § adiicere nobis liceat Theologicam rationem, quæ deinde suo loco fusiùs tractabitur. Nullus Theologus ignorat, quod in ferè omnibus fidei dogmatibus argumenta tum ex Sacrâ Scripturâ, tum ex SS. Patribus desumpta non deesse: quæ videlicet argumenta præcipuè ex illis Sanctis pe-tuntur, qui tempore quo adhuc illa quæstio non agitaba-tur vixerunt: exemplo sit, dogma diuinæ gratiæ et præ-destinationis aduersus Pelagianos et Semipelagianos strenuè, inuictèque à Diuo Augustino propugnatum. Quid igitur veterum Sanctorum Patrum dictis non parùm obscuris et in specie contrariis respondet Augus-tinus? Lib. de prædest. SS. c. 14. "Quid igitur opus "est vt eorum scrutemur opuscula, qui, priusquam ista "haeresis oriretur, non habuerunt necessitatem in hac "difficile ad soluendum quæstione versari: quod procul- "dubio facerent, si respondere talibus cogerentur? vnde "factum est, vt de gratia Dei quid sentirent, breuiter qui- "busdam scriptorum suorum locis, et transeunter attin- "gerent; immorarentur verò eis, quæ aduersus alios ini-

"micos Ecclesiæ disputabant." Et l. de Dono Persev. cap. 19." Quid nos prohibet, quando apud aliquos verbi "Dei tractatores legimus Dei præscientiam, et agitur de "vocatione Electorum, eamdem prædestinationem interligere?"

Si ergo talia PP. dicta obscura et apparenter adversa traditionis filum non abruperunt nec impedimento fuerunt quominus, illud catholicum dogma ab Ecclesiâ ineluctabiliter definiretur; si aliqua difficultas sacrarum scripturarum loca Theologis apprimè nota in mysteriis tum Smæ. Trinitatis, tum Incarnationis nihil illorum dogmatum reuelationem agnitam ac definitam impediunt; iquid prohibet, vt Sancta Catholica Mater Ecclesia, cui Diuinus ille Spiritus Veritatis omnem veritatem reuelauit, et in Scripturæ sensu sive litterali sive mystico, et in Traditione Immaculatam Deiparæ Conceptionem reuelatum agnoscat, et vt Dogma Ortodoxum definit? Faxit Deus!

§ 3º *De Stæ. Ecclesiæ sensu.*

Quænam sit Sanctæ Ecclesiæ per Orbem Vniuersum latè dispersæ mens clariùs apparebit tum maxime in nostræ dissertationis parte vltima, in qua de Historiâ fœti Conceptionis B. M. V. agemus; tum in proximè se-

quenti parte vbi ex piis fidelium postulationibus iteratò Summis Pontificibus oblatis, et ex impiorum hæreticorum peruvicacium calumniarum, dicatorumque occasione, plura Pontificia pro piâ sententiâ decreta emanasse aperè ostendemus: sed interim de S. Ecclesiæ seu de vniuersaliori apud eam recepto sensu aliqua delibare non abs re nobis videtur.

Sensus Vniuersalis Ecclesiæ, meo iudicio, ex nullo capite melius pesci potest, quam ex singularum Ecclesiarum sententiis bene inspectis, et in vnum collatis: porro vniuersusque Ecclesiæ sensus testis irrefragabilis est eiusdem liturgia; ex omnibus ergo liturgiis totius Catholicæ Ecclesiæ mens tutè, inuitèque eruitur. Sit igitur primum argumentum ex sacris liturgiis desumptum.

Iam ergo in *liturgia Iacobi* nuncupata legitur: "Commemorantes, sanctissimam, immaculatam, gloriissimam Dominam nostram matrem Dei et semper Virginem Mariam. Commemorationem agamus sanctissimam, immaculatam, gloriissimam, benedictam Dominam nostram matrem Dei et semper Virginem Mariam."

In liturgia alexandrina S. Basilii legitur; "Præcipue verò sanctissimam, gloriissimam, immaculatam, benedictionibus cumulatam, Domina nostram Deiparæ et semper Virginem Mariam."

In liturgia S. Marci "In primis sanctissimæ, intemeratae" &c.

In Typico S. Sabæ, qui vixit an. 484 seu *in Ordine recitandio officium per totum annum* die IX decembris inscritbit "Conceptio S. Annæ Matris Deiparæ."

S. Andreas Cretensis in canonibus et triodiis ad diem nonam Decembris, sic enuntiat conceptionis festum "Die nona Decembris Conceptio sanctæ ac Dei auiae Annæ." Et Ode I, "Tuam, hodie, religiosa Anna, celebramus conceptionem."

Præterea ex supra § 2º laudatis patrum græcorum testimoniis abbundè colligitur quantâ apud orientalem Ecclesiam solemnitate iam à multis retro sæculis Conceptio intemerata B. Mariæ Virginis celebrabatur, quando apud illos patres integræ de hoc festo conciones inueniantur. Sic Georgius Nicomediensis Archiepiscopus qui an. 880 clarius dicitur tres de hac re orationes habuit. Prima incribitur. *In oraculum conceptionis sanctæ Deiparæ.* Secunda *In conceptione S. Annae parentis sanctissimæ Deiparæ.* Ultima tandem: *In conceptionem et nativitatem sanctissimæ Dominæ nostræ.* Concionem Leonis sexti Imperatoris cognomento sapientis, quæ De conceptione B. Mariæ inscribitur, suo chronologico loco retulimus.

Si verò de Occidentalis Ecclesiæ liturgiis circa hunc festum sermo sit; iuxta Mabillonum, quem citat Peronne, sæculo decimo initium in Hispania habuit, deinde verò in Anglia iuxta epistolam S. Anselmi nomine vulgaritam, quæ de *conceptione B. Mariæ* inscribitur, in qua visio ab Helcino monasterii Remersis abbatæ perspecta refertur, de quâ tamen epistolâ, vtrum Anselmo sit ascribenda, disentiunt critici: sed quidquid de opinione criticorum sit; de eâ reuelatione uti de re vulgatissimâ necnon et de festi institutione loquitur S. Bernardus in epistolâ ad Lugdunenses et S. Bonav. in 3, sent. dist. 3. part. 1. a. 1. q. 1, quamvis de illius authenticitate nihil definitum proferant: horum Sanctorum testimonia suo loco proferemus, et difficultatem ex illis emergentem soluere conabimur. Inutile credimus modernarum liturgiarum de hac re copiam texere, cum luce clarior constet apud omnes, quod exinde in Galias et paulatin ad cunctas orbis christiani partes peruererit, donec à Sede Apostolica tale festum probatum atque sancitum est; vt mox in sequenti §. videbimus.

Huc spectat Decretum Smi. Papæ Clementis XI. 6. Decemb. an. 1708. quo, Vniuersâ plaudente Ecclesiâ, Festum Immaculatæ Conceptionis *de præcepto* seruandum ab omnibus Christifidelibus sancitum est. Et hac

quidem ratione sacer Conceptionis cultus nedum Beatificationis, immò etiam Canonizationis gradum adeptus est; ex communi enim Theologorum et Canonistarum sententiā, dies festus taliter de præcepto ab omnibus seruandus iuxta S. Ecclesiæ decreta solis sanctis Canonizatis tribuendus decernitur. Quod insuper coligur ex huiusc festi adcripustione in Martirologio Romano, ex Titulari, alicuius ecclesiæ vel Ordinis, aut ex Pratronatūs aliquorum Regnorum honore, ex Arae, Templorumque erectionibus, ex aliis denique honoribus, quæ passim in vniuersâ Ecclesiâ Immaculato B. Virginis conceptui attributis reperiuntur. De quo consuli potest Lossada de definibilitate proxima huiusc Mysterii, in sinopsi doctrinæ, paragrafo 1º à num. 1º ad 4º. Huc etiam proxime accedit repetita expostulatio plurimarum nationum, Cardinalium, Archiepiscoporum et Episcoporum, Ordinumque religiosorum, tum vt in litaniis Lauretaniis addere concederetur *Regina sine labe originali concepta*, vel *Mater Immaculata*; tum etiam vt in Præfatione Missæ, de Conceptione B. Virginis adiiciendi ab apostolicâ sedē facultas concederetur vocem *immaculata*, adeo vt legi et cani possit: *Et te in Conceptione immaculata.* Pater Perrone in appendice 1. quæ continet libellos suplices pro huiusc petitionibus, nume-

rat in Elencho 1. de aditione in litaniis *Regina sine labe originali concepta*, 133 concessiones factas siue dioecesis, siue ordinibus religiosis, siue aliis ecclesiis: et In Elencho 2. trecentas adieciendi vocem *immaculata* in præfatione missæ de Conceptione B. Mariæ Virginis.

Sed silentio prætermittere in hac parte nullatenus possumus libellos supplices, quibus enixè superiori sæculo Hispanienses Episcopi et in presenti plurium aliarum nationum præsules dignissimi ab Apostolica sede efflagitarunt dogmaticum decretum pro immaculato B. Mariæ Virginis conceptu de fide definiendo. Vincentius Georgius in suis Adnotationibus in Coment. Mariani Parthenii è Soc. Iesu de vita et studiis Hierom. Lagomarsini eiusdem Soc. in adnot. 10 hæc habet: "Tum duo alia reperta volumina, quibus autographæ litteræ omnium totius ferè Hispaniæ episcoporum, Academiarum, "religiosorum Ordinum continebantur, quibus Clemens XII P. M. enixè rogabant, vt solemni ex cathedra iudicio, Deiparæ sine vlla labe Conceptum asseueret; "vt de singulari hoc Virginis ornamento, non iam priuato sensu pro arbitrio suo iudicare quis posset, sed, vt de re Ecclesiæ firmissimo iudicio definita, nefas esse duceret contrariè sentire. Quibus profectò testimoniis, cum non solum validissimum optimæ causæ parari